

A Fővárosi Ítéltábla a Kovács Előd Ügyvédi Iroda (...) által képviselt ...(...) felperesnek a dr. Ollé György ügyvéd (...) által képviselt ... (...) I. r., a dr. Sallainé dr. Sós Zsuzsanna egyéni ügyvéd (...) által képviselt ...(...) II. r., ésIII. r. alperesek ellen kölcsön visszafizetése és járulékai iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2012. szeptember 4-én kelt 1.G.40.301/2010/33. számú ítélete ellen a felperes által benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.-III. rendű alpereseknek, mint együttes jogosultaknak 500.000 (Ötszázezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

2007. december 14-én az ...(a továbbiakban felperesi jogelőd) és az I. r. alperes között devizakölcsön-szerződés jött létre, annak 1., 2. és 3. pontja szerint az I. r. alperes forgóeszköz finanszírozás céljából 270.000 CHF összegű kölcsönt vett fel.

A szerződés alapján a bank részéről a teljesítés az a nap, amelyiken a bank devizaszámláját a kölcsön összeggel megterhelték. A visszafizetés feltételeit a szerződés 4., 5., 8., 9. pontjai tartalmazták, a 10. pont készfizető kezességre, a 13. pont a szerződés megszűnésére vonatkozott.

A 270.000 CHF kölcsönt a felperesi jogelőd 2007. december 20-án folyósította az I. r. alperesnek. (Az összeg I. r. alperes devizaszámláján jóváírásra került.)

2007. december 14-én kelt szerződéssel a II., III. r. alperesek felperesi jogelőd javára készfizető kezességi kötelezettséget vállaltak a fenti devizakölcsön-szerződés biztosítására.

A felperesi jogelőd beolvadt a felperesbe, s 2007. december 31. napjával törlésre került a cégjegyzékből.

A Pest Megyei Bíróság Fpk.13-08-002775 szám alatt megállapította az I. r. alperes fizetéseképtelenségét, a felszámolás kezdő időpontja 2009. július 23. napja.

A felperes 2009. augusztus 26. napján a felszámolóhoz igénybejelentéssel élt, mely szerint 2009. július 23-án a devizakölcsön-szerződésből az I. r. alperesnek 264.159 CHF lejárt tőketartozása, 468,47 CHF lejárt ügyleti kamattartozása, 4.625,2 CHF lejárt tőkére felszámított késedelmi kamattartozása és 1.265,82 CHF lejárt tőkére felszámított ügyleti kamattartozása, további 876.202 forint tőketartozás, 32.857 forint ügyleti kamattartozás, 19.714 forint lejárt tőkére felszámított késedelmi kamattartozás és 39.576 forint folyószámla negatív egyenleg tartozása állt fenn.

A felszámoló a hitelezői igényt nem igazolta vissza, iratok hiánya miatt.

A felperes keresetében 264.159 CHF tőke és ennek 2012. május 9-től számított kamatai, 48.312 CHF lejárt tőkére felszámított késedelmi kamat, 468,47 CHF ügyleti kamat és ennek 2012. május 9-től számított kamata, valamint 90,32 CHF lejárt ügyleti kamatra felszámított késedelmi kamat megfizetésére kérte az alpereseket kötelezni, a II., III. r. alpereseket, mint készfizető kezeseket. Előadta, a felperesi jogelőd és a I. r. alperes között 2007. december 14-én létrejött devizakölcsön-szerződést 2008. április 16. napjával azonnali hatállyal felmondta, az I. r. alperes fizetési kötelezettsége teljes egészében lejárttá és esedékessé vált, az alperesek a fizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget.

Az alperesek érdekeltségi körébe tartozó, perben nem álló ...felperesi jogelőddel szemben több kölcsönszerződésből eredő lejárt tartozása volt, I. r. alperes ezek megfizetését vállalta oly módon, hogy maga igényelt a ...tartozásával azonos összegű és devizanemű kölcsönöket, és ezekből kérte a ... hiteltartozásának kiegyenlítését. A jogelődje I. r. alperessel 2007. június 28-án három kölcsönszerződést kötött: 3.227.225 forint összegben 2008. január 3-i lejáráttal, 44.069 CHF összegben 2008. január 3-i lejáráttal és 134.450 euró összegben 2007. december 27-i lejáráttal. A folyósítás napja valamennyi szerződés tekintetében 2007. június 29. volt, ugyanaznap megtörtént a ...hiteleinek kiváltása. A 2007. december 14-i 270.000 forint CHF összegű devizakölcsön szerződés alapján ez az összeg 2007. december 20-án folyósításra került az I. r. alperes a felperesnél

vezetett CHF devizaszámlájára. Az I. r. alperes ebből fizette vissza a 44.069 CHF összegű, illetve a fennmaradó 223.859 CHF-t euróra átváltva a 134.450 euró összegű kölcsönszerződés alapján fennálló tartozását. A felperes csatolta a számlamozgásokat igazoló I. r. alperesi számlakivonatot, melyből vélekedése szerint megállapítható a devizahitel folyósítás megtörténte. (A dokumentum zárt és auditált számítógépes rendszer által előállított hiteles bizonyító erejű bizonylat.) A szerződés azonnali hatályú felmondással történt megszűnésére vonatkozóan csatolta a 2009. április 16-án kelt, I. r. alperes által 2009. április 20-án átvett levelét. Az okirat visszautal a szerződés 2008. április 16-i azonnali hatályú felmondására, s egyebek mellett az I. r. alpereshez és II-III. r. alperesekhez szóló felszólítást tartalmazó devizakölcsön szerződésből eredő 2009. március 30-án fennálló tartozás öt napon belüli megfizetésére, annak elmulasztása esetére pedig az I. r. alperest a biztosítéki ingatlan kiürítésére hívta fel, utalva a jelzálogjogára. A számítógépes nyilvántartása alapján kiállított közjegyzői tanúsítványt is csatolt, a 2012. május 9-én fennálló követelésére vonatkozóan, amely más cégek mellett I. r. alperest is adósként feltüntet. Csatolt tételes kimutatást az ügyleti és késedelmi kamatra, azzal, az időmúlás miatt jelentős késedelmi kamat vált esedékessé, ennek figyelembevételét kérte.

Az I. r. alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, folyósításra nem került sor. (I. r. alperes felszámolója utóbb pedig úgy nyilatkozott, a felperes hitelezői igényét iratok hiányában nem igazolta vissza.)

A II., III. r. alperesek ugyancsak a kereset elutasítását kérték, azzal, a devizahitelt a felperes nem adta át az I. r. alperesnek, annak folyósítására nem került sor, vitatták a felperes által csatolt iratok valóságtartalmát, bizonyító erejét, valamint felmondást vitató előadást tettek.

Az elsőfokú bíróság a 2012. szeptember 4-én kelt 1.G.40.301/2010/33. számú ítéletével a Pp. 164.§ (1) és Ptk. 523.§ (1) bekezdése alapján a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az I. r. alperesnek 273.700 forint, a II-III. r. alpereseknek egyetemlegesen 2.100.827 forint perköltséget.

A határozat indokolása szerint a devizakölcsön szerződés megjelölése mellett a felperes által csatolt 2007. decemberi bankszámlakivonat alapján kétséget kizáró módon megállapítható az I. r. alperes devizaszámlájára történő 270.000 CHF összegű 2007. december 20-i jóváírás. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a Ptk. 319.§, 321.§ és a Pp. 3.§ és 141.§-ai felhívása mellett kifejtette, a felek között a szerződés megszűnésének napjával kell elszámolni, a felperes ellentmondásosan, 2008. április 16. majd 2009. április 17. megjelölésével hivatkozott az azonnali hatályú felmondásra. Tekintettel arra, a felperes által csatolt 2009. április 16-i felszólító levél csupán fizetési kötelezettségre és ingatlan kiürítésére vonatkozott, s

a szerződés felmondásaként pedig 2008. április 16. napját jelölte meg, így a szerződés megszűnésének napja bizonyítatlan maradt, nem állapítható meg egyéb irat hiányában, azt a felperes nem igazolta. A felperes ebben a körben csupán közjegyzői ténytanúsítványokat terjesztett elő a 2012. május 9. illetve a 2009. április 17-i tartozásra vonatkozóan. A szerződés megszűnésének napja azonban nem volt megállapítható, így a felek közti elszámolás nem volt lehetséges. A felperes a kereset összegszerűségét nem pontosította, bizonyítékait nem a bíróság felhívásának megfelelően csatolta, az alperes általi esetleges szolgáltatások elszámolása sem áll rendelkezésre, mindezért a kereset elutasításának volt helye. A Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet felhívása mellett utalt a pertárgyértékre, illetve az előzményi, 13.Gpkf.44.731/2011/2. számú határozatra, mellyel az elsőfokú bíróság korábbi, 2011. március 24-én kelt 1.G.40.301/2010/12-I. számú végzését a Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyezte, s az I. r. alperes perköltségét 10.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjban és 7.000 forint fellebbezési illetékben állapította meg.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. Elsődlegesen az ítélet keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.

Előadásában vitatta az ítélet megalapozottságát, azzal, az elsőfokú bíróság nem adott magyarázatot arra, hogy a szerződés megszűnésének napjára vonatkozó iratokkal dokumentált tényállítását miért nem fogadta el, noha állítását az alperesek nem vitatták. Az I. r. alperes érdemi nyilatkozatot nem tett, nem is vitatta a keresetet, maga is elismerte a korábbi, pénzbírságot kiszabó határozat elleni fellebbezésében. A 13.Gpkf.44.731/2011/2. számú végzés is tartalmazta, nem volt akadálya az ítélethozatalnak, mivel az I. r. alperes a bírói felhívás ellenére nem vonta kétségbe az ő előadását. A II., III. r. alperesek sem vitatták érdemben a szerződés megszűnésére és összegszerűségére vonatkozó állításait, védekezésük csupán arra irányult, a kölcsönt nem kapta meg az I. r. alperes, mivel azonban az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a kölcsönt az I. r. alperes megkapta, így alperesi védekezés megdőlt.

Kifejtette, az első fokú eljárás során következetesen állította, hogy a perbeli kölcsönszerződés azonnali hatályú felmondással 2009. április 16. napján szűnt meg, csatolta a felmondó nyilatkozatot és igazolta annak I. r. alperes általi átvételét. Iratellenes az ítélet azon megállapítása, mely szerint utóbb ő a szerződés megszűnése napját 2009. április 17. napjával jelölte meg. A tartozás összegszerűségére vonatkozó közokirat tartalmazza mintegy megjegyzésként, hogy mennyi a tőketartozása 2009. április 17-én, de abból nem lehet arra következtetni, ő e napot jelölte volna meg a szerződés megszűnése napjaként. Alperes szerződés megszűnését követő naptól fennálló tőketartozására vonatkozott a kimutatás. 2009. április 17. és 2012. május 9. között a tartozás tőkeösszege változatlanul fennállt, a járulékok összege nőtt.

Utalt arra is, amennyiben az elsőfokú bíróság a becsatolt felmondást nem fogadta el a szerződés megszűnésének bizonyítására, azt megállapíthatta volna a Pest

Megyei Bíróság 6.Fpk.13-08-002775 számú végzéséből is, mely szerint a felszámolás kezdő időpontja 2009. július 23. napja, a Cstv. 35.§ (1) bekezdése értelmében pedig a felszámolás kezdő időpontjában az I. r. alperes valamennyi tartozása lejárttá vált. Mindezek folytán a felszámolás időpontjában 2009. július 23-án a perbeli kölcsönszerződésből eredő tartozás is lejárt. Okiratokkal bizonyította, hogy a szerződés megszűnésének napja 2009. április 16. napja volt, a fennálló tartozás összege pedig a megjelölt tőke- és járulék összeg volt. Az elsőfokú bíróság valóban további bizonyításra hívta fel, bár iránymutatást nem adott arra nézve, miért tartja szükségesnek a felmondó nyilatkozatban megjelölt tartozásösszegezésére vonatkozóan a további bizonyítást. A szerződés megszűnésének napja bizonyítottan 2009. április 16. napja, és a felmondásban közölt összeg volt a fennálló tartozás. Egyébként a tartozásösszegezésére vonatkozóan hitelezői igénybejelentés is rendelkezésre állt. Az I. r. alperes megerősítette azon tényállítását, hogy a hitelezői igénybejelentést I. r. alperes ügyvezetőjének rosszhiszemű, büntető feljelentést maga után vonó magatartása miatt nem tudta visszaigazolni, nem pedig a felperesi igénybejelentés hiányossága miatt. Az I. r. alperes korábbi ügyvezetője nem bocsátotta a felszámoló rendelkezésére a társaság iratait, melyekből megállapítható lett volna a tartozások összege, a hitelezők kiléte, a felszámoló emiatt büntetőfeljelentést tett az ügyvezető ellen. A jóhiszemű joggyakorlás követelményével ellentétes volna, ha az I. r. alperes korábbi ügyvezetője esetlegesen bűncselekményt megvalósító magatartása miatt az ő jóhiszeműségére, vétlenségére tekintettel ne érvényesíthetné a hitelezői igényét.

Alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az első fokú ítélet helybenhagyását kérték. Utaltak arra, a felperes nem tudta hitelt érdemlően bizonyítani a szerződés megszűnésének napját, a fennálló tőke-, ügyleti-, késedelmi kamat- és költségtartozást. A felperesi hivatkozással ellentétben a felperesi előadásban nem volt következetesség, beadványaiban 2008. április 16-át, majd 2009. április 16-át jelölte meg a felmondás dátumaként.

Megismételték, az igényelt hitel az I. r. alperes részére nem lett folyósítva, a kezesek részére a felmondás nem lett kézbesítve, így az velük szemben hatálytalan; az összegezés határozatlan.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

Az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 523.§ (1) bekezdése szerint kölcsönszerződés alapján a pénzügyintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.

A 321.§ (1) bekezdése kimondja, aki szerződésnél vagy jogszabálynál fogva felmondásra jogosult, e jogát a másik félhez intézett nyilatkozattal gyakorolja. A felmondás a szerződést megszünteti.

A felperes az elszámolási, alperes marasztalására irányuló kereseti kérelmét a bank-kölcsönszerződés felmondására, ennek folytán történt megszűnésére alapította és ennek keretében kért elszámolást. Az alperesek előadásával szemben az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a kölcsön folyósítása megtörtént. A felmondás ténye, időpontja tekintetében - amint arra az elsőfokú bíróság is utalt - azonban a felperes ellentétes/eltérő előadásokat tett, a II. és III. r. alperesek pedig a felmondás tényét, időpontját vitatták. A jogvita elbírálása körében a továbbiakban tehát döntő jelentősége volt annak, joghatályos felmondás folytán megalapozott-e a felperes elszámolási igénye.

A felperes okirati bizonyítékként a 2009. április 16-ai keltű „hitelszerződés felmondása” című süf/4238/K/2009. számú levelére hivatkozott, mint felmondást tartalmazó iratra. E levél azonban csupán rámutatott egy korábbi, 2008. április 16-i hatályú felmondásra. Ez a 2009. április 16-i keltű irat tehát tartalmánál fogva nem minősül felmondásnak, hozzá a szerződés megszűnésének joghatásai ezért nem fűzhetők, ezért megalapozatlannak kell tekinteni a felperes elszámolási követelését.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése és 239.§-a folytán kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest a ténylegesen kifejtett ügyvédi munkával arányban álló másodfokú ügyvédi munkadíj, mint perköltség megfizetésére a II., III. r. alperesek javára; a felperes a fellebbezéssel kapcsolatos költségeit maga viseli.

Budapest, 2013. május 17.

. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelélül:

Gesztesi Diana
írnok